

LOV NA JAZBECA.

(Konec.)

II.

Mož, ki se je pravkar preril skozi gosto grmovje in dospel med večja gozdna drevesa, je bil krepke postave in je imel na glavi okrogel klobuk. Razdalja med njim in nami je bila pa še tolika, da pri motni mesečni razsvetljavi ni bilo možno natanko razločiti njegovega obraza in obleke, osobito, ker so debela in visoka drevesna debla s svojimi gostimi vejami ovirala prodiranje luninih žarkov. Videli smo pa pač popolnoma lahko vsako moževo kretnjo, dočim nas on, zavarovane in skrite za gostim grmičevjem, ni mogel zapaziti.

Ko je stopal nočni tujec tako med drevjem dalje po mehkem mahu, se je oziral neprestano okrog sebe, kakor da se hoče prepričati, ako ga kdo ne moti s svojo navzočnostjo v njegovih mislih. Ko se je natančno prepričal, da ni nikogar v bližini, je obstal poleg debele jelke. Pogledal je še enkrat okrog sebe, nato pa sedel k jelki in pričel nekaj stikati z rokama po tleh med suhim listjem in mahom. Tik poleg jelke je razprostiral svoje veje star kriv gaber, ki je bil meni in bratcu Ludoviku kaj dobro znan. Zasledila sva bila namreč tisto poletje ondi gnezdo z mladimi šojami in plezala sva često po krivem deblu do njega. Torej pod tem drevesom je šaril nočni gost, da je močno šumelo listje. Oče so vstali s sedeža in stopili korak bliže, kakor da se hočejo natančno prepričati o početju te nočne prikazni. Toda niso mogli dosti videti, ker je bilo v gozdu pretemno. Zavpili so torej z močnim glasom:

»Kdo si in kaj delaš tukaj?« —

Mogočno so se razlegle očetove besede v nočni tišini po gozdu. Odmevale so bučeče in se porazgubile v vrhovih visokih dreves. Človeka je v takem trenutku groza pred svojim lastnim glasom, in umevno je, da je bil vpliv na tujega moža tem večji.

Ta je planil nemudoma pokonci. Ne da bi se kaj pomišljal in čakal ali gledal okrog sebe, je popustil svoje delo in jo ubral nazaj proti senožeti. Nekaj brzih korakov, grmovje se je razmaknilo in zašumelo — in tišina je zavladala spet okrog nas. Čudni ponočnjak je izginil, ne da bi ga bili oče spoznali natančneje . . .

Nekaj časa nato smo ostali mi trije popolnoma tiho in prisluškovali. Zdel se nam je ves dogodek malo zagoneten, in čakali smo, kaj pride za njim. Toda naše pričakovanje je bilo prazno. Ob senožeti je dalje šumela voda, drugače je bilo povsod vse tiho. Še celo skrivnostnega šustjenja listov na drevju in v grmovju ni bilo čuti več. Stali smo mirno kakor zamaknjeni, in še na mar nam ni več prišel jazbec in njegov brlog.

»Radoveden sem pa res, kdo je to bil in kaj je počel tam doli!« so izpregovorili oče precej glasno in vrgli puško čez ramo.

»Prav nič nisem mogel razložiti. Tudi postava sama in hoja tega čudaka me ne spominjata, da bi mogel z gotovostjo trditi: ta je bil ali pa oni. Res, čudno to!« — Oče so govorili in lezli zaeno iz grmovja na prosto, Ludovik in jaz sva pa stopala molče za njimi. Bila sva še vedno nekoliko prestrašena, in zdelo se nama je skoro neprimerno, da govorijo oče tako glasno.

Zavili smo med drevjem naravnost dol proti oni jelki in krivemu gabru. Oče so izvlekli iz nedrij pipico, natlačili vanjo tobaka in nažgali. Obnašali so se sploh, kakor da se ni zgodilo prav nič, in nikake sledi o strahu ni bilo opaziti na njih. Bratcu in meni je bila nažgana pipa znamenje, da z jazbecem danes ne bo nič, in da bomo odšli praznih rok domov.

Dospeli smo na kraj, kjer je sedel še pred malo časom oni čudak in brskal po listju. Oče so prižgali žveplenko, in vsi trije smo brskali in iskali ob njenem plamenu po listju pod jelko in gabrom. Prižgali so tudi drugo in tretjo, toda naše iskanje je bilo prazno. Našli nismo ničesar.

»He, kdo bi stikal v temi!« so rekli oče in vrgli proč ogorek. »Bog ve, kaj je iskal ta človek tukaj! Mogoče je bil kdo, ki niti pri pameti ni in kolovrati ponoči okoli. Pustimo vse skupaj in pojdimo spat! Po mesecu sodim, da bo kmalu polnoč. Jazbec nocoj skoro gotovo ne zapusti brloga, ker ga je preplašilo vedno šumenje. Ta prostor pa tudi lahko preiščemo še enkrat jutri pri dnevnem svitu.«

Po teh očetovih besedah smo stopali zopet med debli in vejevjem po hribu navzgor proti vrhu. Molčali smo vsi trije. Očetu se menda vsled brezuspešnega čakanja ni ljubilo dosti govoriti; z Ludovikom pa sva še vedno premišljevala o nenavadnem dogodku in sklepala na vse mogoče tajne. Dospeli smo kmalu vrh gozda in navzdol smo korakali zopet laže. Nenavadno hitro smo bili na planem. Po travi se je že bleščala rosa in nam močila obuvalo. Zagledali smo kmalu na gričku domačo hišo.

Prišedši domov smo si voščili »Lahko noč!« in se spravili k počitku. Dasiravno je bilo že zelo pozno, z bratom vendar nisva mogla takoj zaspati. Po glavi nama je rojil še vedno čudni dogodek, in šele zgodnje jutranje ure so naju zazibale v sladko spanje.

Drugega dne smo preiskali še enkrat kraj pod gabrom in jelko. Odpadlo suho listje je v veliki množini pokrivalo z mahom porastla tla; vmes je bila namešana sveža zdrobljena prst in pohojeno dračje. Našli tudi sedaj nismo prav nič. Ogledali smo si natančneje tudi še jazbino in preiskali tudi grmovje doli pri potoku in senožeti. Ne da bi kaj našli, smo odšli spet proti domu.

Na večer tistega dne so pa nažgali oče na njivi med koruzo in krompirjem kup starih cunj, ki so tlele in razprostirale smrad po polju. Jazbec je izostal vsled tega in ni delal več škode. Odganjal ga je bržčas vonj po ognju, ali pa se je bal gostega dima, ki se je valil iz koruze in

krompirja. Naj bode temu kakor hoče, bilo ga ni od takrat več na njivo, in polegla se je tudi očetova jeza in nevolja. Pozabili smo tako kmalu na jazbeca in hkrati tudi na oni nenavadni nočni dogodek.

Z bratom Ludovikom sva odšla v mesto v šole. Preteklo je po tem dogodku nekaj let. Čas hiti in vnanji vtisi in doživljaji se vrstijo v življenju posameznika tako hitro, da ni nič čudnega, če pozabi človek na kak dogodek popolnoma. Tudi meni je tisti nočni lov na jazbeca izginil že docela iz glave, in mogoče bi bil ostal za vedno pozabljen, ako bi se ne bilo zgodilo nekaj, kar mi je poklicalo oni čudni dogodek zopet v spomin. Da, še več! Početje tiste nočne prikazni mi je postalo celò jasno, dasiravno šele po dolgih letih.

Dobil sem namreč pred nekaj tedni od sestre pismo, kjer mi piše, da je našla stara Lipnikova mati v onem gozdu — denar. Pa prav pravi denar, brez šale! Ko je grabila namreč stara ženica okrog jazbine pod visokim drevjem suho listje za steljo, je zadela naenkrat na trdo reč, ki je tenko zažvenketala. Zasadila je grablje močnejše v zemljo in privlekla izpod trohnelega štora železen lonček, ki je bilo v njem — čujte in strmite! — polno pravih, svetlih zlatih cekinov. Pač je gledala priletna starka! Svojim lastnim očem baje ni mogla verjeti, da vidi kaj takega. Popustila je grablje in steljo in odhitela z dragocenim lončkom preseščena domov. Kazala je potem svoje bogastvo tudi sosedom, in seveda so hiteli vsi radovedni v gozd pogledat, kje je našla Lipnikova stara to rumeno zlato.

Prostor, kjer je ležal zakopan lonček, je bil v neposrednji bližini zelo debele jelke. Drugega drevja ni bilo tam okoli, pač pa je razpadal in trohnel ondi poleg jelke star drevesni štor. In ravno izpod tega prepe-relega štora je izvlekla Lipnikova mati lonček s cekini.

Ko sem prečital sestrično pismo, se mi je posvetilo v glavi. Spomnil sem se z vsemi podrobnostmi onega nočnega lova in moža, ki je stikal po gozdu ob tistem nenavadnem času. Postal mi je hipoma vse jasno. Da, seveda trohneli štor! — Krivi gaber, ki je že takrat kazal suhe veje, je podlegel prihodnjo zimo težki plasti snega, in danes je na onem mestu samo še nekaj njegovih črvivih korenin. Med korenine krivega gabra je pa zakopal tisto noč črni možak svoje novce.

S temi mislimi sem šel celo tako daleč, da sem prišel tudi na to, kdo je bil oni mož, ki je zakopal zaklad in na očetovo glasno vprašanje takrat preplašen pobegnil ter izginil med grmovjem.

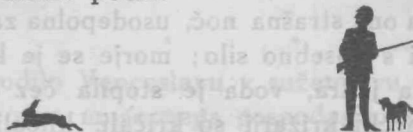
Ko sva prišla namreč z bratom Ludovikom prvo leto iz mesta domov na počitnice, je umrl v naši vasi star čmerikav dedec, Jerebov Ambrož. Med ljudi mož ni zahajal dosti in je bil sploh pravi čudak. Imel je na koncu vasi majhno bajto, ki je bila zaprta podnevi in ponoči. Čepel je ondi vedno notri in je šel iz koč le po najnujnejših opravkih. Dokler je bil še pri življenju, so govorili ljudje, da je zelo bogat, da ima baje celo

škrinjo srebrnih tolarjev, toda po njegovi smrti niso našli v celi njegovi hiši razen nekaj beličev nobenega denarja.

Menim, da ni bil ono noč nihče drugi, ki je zakopal tisti lonec cekinov, kakor Jerebov Ambrož. Storil je to gotovo iz neumnega strahu, da mu vzemó ljudje denar. Skopost je pač ena izmed tistih lastnosti, ki človeku ne pusti spati in ga navdaja v pekočimi skrbmi noč in dan, — Ambrož je gotovo mislil, da ga moti pri njegovem delu v gozdu sam hudi duh. In vsled tega si menda potem ni več upal na ono mesto, da pogleda, kaj je z njegovim denarjem.

Tako mi je sestrično pismo nanovo obudilo spomine na nekdanji nočni lov na jazbeca. Pozabil ga menda zdaj ne bom tako kmalu.

Jazbeca pa le nismo počili. — A. Šavelj.

PASTIRČEK VENCESLAV.

Zgodovinska povest, spisal Jak. S—č.

III.

Fz Pariza se je pomikala otroška vojska proti jugu. Ljudje so povsod sprejemali mlade junake z največjim veseljem, povsod so jih obdarjali, in mnogo otrok se jim je še pridružilo. Posebno lepo jih je sprejelo mesto Lyon, ki jih je par dni imelo v gosteh. Iz Lyona so se pomikale čete skozi Avignon v Marseille, da se prepeljejo od tam v Sveto deželo. Koncem maja leta 1212. so prišli v Marseille.

Zunaj mesta so si postavili mali križarji taborišče in počivali. Vojvoda Venceslav pa je iskal brodarjev, ki bi jih pripeljali čez morje. Dolgo se ni hotel nihče oglasiti; nekega dne sta pa le prišla v Venceslavov tabor dva imenitna trgovca, Laha. Ponudila sta se, da zastonj prepeljeta otroke v Sveto deželo. Venceslav je ponudbo rad sprejel, in trgovca sta obljubila, da bosta v enem tednu pripravila trideset ladij, da bodo vsi križarji naenkrat mogli v Palestino.

Kako je bilo vse veselo čez teden dni v Marseillu! Otroci so se poslavljalji od lepega mesta in od dobrih ljudi in hiteli na ladje, ki so jih čakale v pristanišču. Kmalu je bila vsa mala armada na ladjah. Še enkrat so mladi križarji zaklicali pozdrav dobrim meščanom, mornarji so razpeli jadra in ladje so odplule na visoko morje. Še en pogled na prelepo francosko domovino, še en pozdrav in potem — z Bogom, z Bogom — za vedno! Za vedno? Koliko otrok se bo še vrnilo? Koliko mladih križarjev bo še objelo svoje starše? — Žalostne misli so vstajale v srcih mladih križarjev, prvo veselje je ponehalo, vsi so bili žalostni in pobiti.